

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 56C/54/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515200349
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Černegová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1515200349.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Valériou Černegovou v právnej veci navrhovateľa : Qantum Credit a.s., Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava proti odporcovi : M. G., nar. 24.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, XXX XX N., zast. W. A., pracovníčkou P. súdu N. V o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal dňa 16.01.2015 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie sumy 248,95 eur s príslušným úrokom z omeškania a náhradu trov konania, z dôvodu neuhradenia faktúry za poskytnuté telekomunikačné služby.

Návrh odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovak Telekom a.s. a odporcom došlo k uzatvoreniu Zmluvy o pripojení a to dňa 16.02.2009 predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program FIX 12 a dňa 06.02.2011 bol uzatvorený Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie(mobilný telefón v lehote viazanosti 24 mesiacov. V zmysle uzatvorenej zmluvy sa odporkyňa zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov, platiť riadne a včas poplatky za poskytnuté služby a pri

porušení zmluvných povinností uhradiť zmluvnú pokutu. Odporkyňa porušila podmienky zmluvy tým, že nezaplatila splatnú faktúru č. XXXXXXXXXXXX v sume 248,95 eur so splatnosťou k 25.01.2012.

Spoločnosť Slovak Telecom a.s. postúpila svoju pohľadávku voči odporcovi súčasnému navrhovateľovi Zmluvou o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, o čom podala odporcovi písomné oznámenie zo dňa 27.11.2013.

Súd na návrh navrhovateľa vo veci rozhodol v skrátenej konaní platobným rozkazom sp.zn. 56C/54/2015-15 zo dňa 16.02.2015, ktorý sa odporkyňi nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho dňa 25.02.2015 súd uznesením zrušil. Následne súd ustanovil odporkyňi na hájenie jej práv v tomto konaní opatrovníčku v osobe súdnej pracovníčky uznesením zo dňa 23.03.2015.

Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných

dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné pojednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Podľa § 200ea O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Predmetom konania je návrh na zaplatenie sumy vo výške 248,95.-eur s príslušenstvom, t.j. ide o drobný spor, súd napriek uvedenému vo veci nariadil pojednávanie s ohľadom na predmet konania ktorým je spotrebiteľský spor.

Súd pri rozhodovaní prihliadol na obsah spisu ako i na vykonané listinné dôkazy predložené navrhovateľom a v konaní súd vykonal všetky dôkazy navrhované navrhovateľom pričom postupoval podľa zásad uvedených v ustanovení § 120 ods. 1,3,4 O.s.p.

Po vyhodnotení dôkazov predložených navrhovateľom, a to: Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 16.02.2009 a k Dodatku k tejto zmluve zo dňa 06.02.2011, splatnej faktúry č. XXXXXXXXXXXX v sume 248,95 eur, Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom, súd zistil nasledujúci s k u t k o v ý s t a v v e c i :

Medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovak Telekom a.s. a odporcom došlo k uzatvoreniu Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 06.02.2009 a Dodatku k tejto zmluve zo dňa 06.02.2011. V zmysle uzatvorenej zmluvy sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov, platiť riadne a včas poplatky za poskytnuté služby a pri porušení zmluvných povinností uhradiť zmluvnú pokutu. Odporca porušil podmienky zmluvy tým, že nezaplatil splatnú faktúru preto uplatnil úhradu tejto sumy v predmetnom konaní.

Spoločnosť Slovak Telecom a.s. postúpila svoju pohľadávku voči odporcovi súčasnému navrhovateľovi Zmluvou o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Podľa ust. § 544 ods.1,2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, t.j. v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o pripojení a Dodatku (ďalej len Občiansky zákonník):

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka ,neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa ust. §153a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť

Predmetom konania bolo zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur.

V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa odporkyňou bola uzatvorená Zmluva o pripojení Fix zo dňa 06.02.2009 a Dodatok k tejto zmluve zo dňa 06.02.2011, ktorá spĺňa charakteristické znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa úpravy Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004, kedy do právneho poriadku Slovenskej republiky bola implementovaná smernica Rady 93/13 EHS o spotrebiteľských zmluvách.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený časový priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Podľa § 53 ods. 1,5 Občianskeho zákonníka účinného po 1.4.2004, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Citované zákonné ustanovenie zároveň vymenúva niektoré neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa článku 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa článku 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa článku 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou zmluvou. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienky bola individuálne dojednaná, musí o tom podať dôkaz.

Podľa článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v spojení s písm. c) prílohy, za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka, ktorej zmyslom alebo účinkom je požadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

Podľa článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5. 4. 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva,

neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa článku 10 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31.12.1994. Bezodkladne o tom informujú Komisiu. Tieto ustanovenia sa uplatnia na všetky zmluvy uzatvorené po 31.12.1994.

Podľa ustanovenia §879g Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 1. 4. 2004, týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe, kde okrem iných aktov, je uvedená aj Smernica Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

Keďže citovanú smernicu Slovenská republika prebrala do svojho právneho poriadku s účinnosťou od 1. 4. 2004, súd posúdil predmetnú zmluvu a podmienky, za akých boli dojednané, aj podľa tejto smernice.

Zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je zároveň aj sankciou, o tom žiadne pochybnosti nie sú. Navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Podmienky, za akých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa.

Navrhovateľ svoje právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám, uzatvorenými medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ako spotrebiteľom v zmysle definície podľa článku 2 písm. b.) a c) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5. 4. 1993. Odporkyňa v tomto zmluvnom vzťahu vystupuje v pozícii spotrebiteľa a prináleží jej ochrana patriaca spotrebiteľovi v zmysle zákonných ustanovení.

Podľa ust. § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku:

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné dojednanie. Navrhovateľ ako dodávateľ, zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárovej zmluvy.

Navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť navrhovateľa a vymedzený predmet činnosti) a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade odporca nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Odporca si ako spotrebiteľ zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam.

Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve, týkajúce sa zmluvných pokút považuje súd za nekalú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly nekalých podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa ako je vyššie uvedené jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a odporca nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzatvoriť. Je potrebné uviesť aj to, že zmluvná pokuta postihovala odporcu vždy pri porušení povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana navrhovateľovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

V konaní je potrebné uviesť, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že na strane odporcu došlo k porušeniu povinnosti zo Zmluvy a Dodatku, pričom je nutné uviesť, že ak by došlo k porušeniu povinnosti na strane právneho predchodcu navrhovateľa, nebola pre taký prípad dohodnutá žiadna zmluvná pokuta. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť. Na základe všetkých uvedených dôvodov bolo potrebné návrh navrhovateľa zamietnuť nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu.

Súd dáva do pozornosti aj ustálenú súdnu prax v obdobných nárokoch navrhovateľa (príklad Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co26/2012 zo dňa 23.05.2012, 56C84/2015 Okresného súdu Bratislava V) kedy súdy v Slovenskej republike vyhlásili zmluvnú podmienku uplatnenú navrhovateľom v tomto konaní za neprijateľnú zmluvnú podmienku pričom navrhovateľ sa naďalej v konaní domáha týchto svojich nárokov. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov potom sú nárok návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. Neúspešnému navrhovateľovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný odporca si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o

lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p).

Podľa § 251 ods.1 O.s.,p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;³¹⁾ ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.